

Seat No. _____

HS-CCT-06

M. L. I. Sci. (Sem. II) (CBCS)

(W.E.F. 2019) Examination

May - 2023

Information Processing & Retrieval

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- 1 કોઈ એકનો 1000 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 14
 (1) માહિતી સંગ્રહ અને પુનઃપ્રાપ્તિ પદ્ધતિના ઘટકો સમજાવો.
 અથવા
 (2) માહિતી વિશ્લેષણ, સંવેષ્ટન અને દૃઢીકરણ સમજાવો.
- 2 કોઈ એકનો 1000 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 14
 (1) પૂર્વ સમંવિત નિર્દેશીકરણની કોઈ બે પદ્ધતિઓ વચ્ચેનો ભેદ દર્શાવો.
 અથવા
 (2) પાશ્વ સમંવિત નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિ એટલે શું? તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો.
- 3 કોઈ એકનો 1000 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 14
 (1) ઉલ્લેખ નિર્દેશીકરણ પદ્ધતિ સમજાવો.
 અથવા
 (2) વિષય મથાળાની કોઈ એક માનક યાદી ઉદાહરણ આપી વર્ણવો.
- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ બે) 14
 (1) પદ સંયોજનની વિભાવના સમજાવો.
 (2) બૂલિયન ઓપરેટર્સ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
 (3) આઈ.એસ.બી.ડી. શું છે? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
 (4) સ્વચાલિત નિર્દેશીકરણનો ખ્યાલ સમજાવો.
- 5 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક/બે પંક્તિઓમાં આપો : 14
 (1) થિસોરસ શું છે? ક્યાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે?
 (2) ટ્રેંકેશનના પ્રકારો દર્શાવો.
 (3) શોધ વ્યુહ રચનાનું ઉદાહરણ આપો.
 (4) “કંટેન્ટ ઈઝ કિંગ”નો શું અર્થ થાય છે?
 (5) મેટાડેટા એટલે શું? ઉદાહરણ આપો.
 (6) માહિતી પુનઃપ્રાપ્તિ પદ્ધતિનું મુલ્યાંકન કેવી રીતે થાય?
 (7) સાંકળ નિર્દેશીકરણના બે ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1** Attempt any **one** in 1000 words : **14**
- (1) Explain the components of information storage and retrieval system.
- OR**
- (2) Explain information analysis, repackaging and consolidation.
- 2** Attempt any **one** in 1000 words : **14**
- (1) Differentiate between any two pre-coordinate indexing systems.
- OR**
- (2) What are post coordinate indexing systems? Explain their merits and demerits.
- 3** Attempt any **one** in 1000 words : **14**
- (1) Explain citation indexing method.
- OR**
- (2) Describe any one standard list of subject headings with examples.
- 4** Attempt any **two** short notes : **14**
- (1) Explain the concept of term coordination.
- (2) Explain Boolean operators with examples.
- (3) What is ISBD? Explain giving examples.
- (4) Explain the concept of automated indexing.
- 5** Attempt following questions in one or two lines : **14**
- (1) What is thesaurus? Where is it used?
- (2) State types of truncation.
- (3) Illustrate search strategy.
- (4) What is the meaning of “Content is King”?
- (5) What is Metadata? Give examples.
- (6) How is the information retrieval system evaluated?
- (7) State two merits and demerits of Chain Indexing.